

ข่าวเพลิงไหม้

ด้วยเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๓ เวลาบ่ายคำเศษเกิดเพลิงไหม้ขึ้นที่โรงสีกลไฟของบริษัทยักษ์แห่งหนึ่ง ตำบลบางกระบือ กว. ทพ. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถพระที่นั่ง ไป ประทับ เฝ้ายางประชาชนใน การดับเพลิง ๆ หาได้ ใหม่มูลงตามท่อใบไม้ ลงไหม้โรงสีกลไฟและโรงกุดังและโรงเครื่องจักร รวม๑หลัง และเข้าเบ็ดออกเข้ากุดัง ประมาณ ๑๐๐๐ เกวียน

ในเหตุนี้ เจ้าพนักงานได้สอบถามหลวงจิตรจำนงวานิชผู้ชำนาญการบริษัทยักษ์แห่งหนึ่งได้ความว่า เมื่อเวลาบ่ายคำ หดวงจิตรจำนงวานิชอยู่ที่ สะพานน้ำหน้าโรงสีกลไฟเก่า เห็นเพลิงไหม้ขึ้นที่โรงสีกลไฟชั้นบน และที่โรงสีนั้นก็หยุดดีเข้า ไฟฟ้าก็ไม่ได้ ไร และโรงเครื่องจักร โรงกุดัง ก็ปิดประค ดันกุญแจไว้ จึงไม่ทราบว่าจะเพลิงจะ กิดขึ้นด้วยเหตุใด

การทรงผนวชพระองค์เจ้า

หม่อมเจ้าและหม่อมราชวงศ์

ด้วยพระเจ้า รวงษ์เชอ พระองค์เจ้าอัคร นุทธิ ๑ พระบรมวงษ์เชอ พระองค์เจ้าบรมวงษ์เชอ ๑ หม่อมเจ้าคณียรนุชในสมเด็จพระเจ้าห้องยาเชอ เจ้าฟ้ากรมพระจักรพรรดิพงษ์ ๑ หม่อมเจ้าอิทธิเทพสร ในพระเจ้าน้องยาเชอ กรมหลวงนเรศวรฤทธิ ๑ หม่อมเจ้าทิษทัต ในพระเจ้าน้องยาเชอ กรมหมื่นอดิศัยอุดมเดช ๑ หม่อมเจ้าเสถียรเมธี ในพระเจ้าน้องยาเชอ กรมหลวงเพชรวงษ์วโรประการ ๑ หม่อมราชวงศ์โป๊ะ ในพระบรมวงษ์เชอ กรมหมื่นปราบปรบักษ์ ๑ รวม ๘ ด้วยกัน กราบถวายบังคมลาทรงผนวชเป็นพระภิกษุและสามเณรในรัตนโกสินทร ศก. ๒๖ นี้

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพนักงานจัดการสมโภชพระองค์เจ้า หม่อมเจ้า หม่อมราชวงศ์ ซึ่งกล่าวพระนามและนามแล้วนั้นณพระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย เจ้าพนักงานได้จัดการครั้งต่าง ๆ อย่างที่จะสมโภชพร้อมเสร็จ

วันที่ ๒๖ สิงหาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๓ เวลาบ่าย พระองค์เจ้า หม่อมเจ้า และหม่อมราชวงศ์ที่จะทรงผนวชได้ มาพร้อม กันณที่วัดพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท เจ้าพนักงานกรมพระภูษามาดาเจริญพระเกษาและพระชนงพระมดัสสูด พระองค์เจ้า หม่อมเจ้า หม่อมราชวงศ์ แต่งอย่างที่จะสมโภช คือ ทรงพระภูษาเยียรบับ ทรงถดองพระองค์ศรีคุณเคียงพระองค์เจ้าแล้ว ได้ขึ้นเสด็จกันกอดก้ามถไปยังที่สมโภชในพระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย

เวลาทุ่มเศษ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออกพระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ประทับ ณพระราชบัลลังก์ พระบรมวงษานุวงศ์ข้าราชการเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท แล้วโปรดเกล้าฯ ให้พราหมณ์เบิกแฉ่นเวียนเทียนสมโภชครบ ๘ รอบแล้ว รวมแฉ่นเวียนและจุดเจิมแล้ว พระองค์เจ้า หม่อมเจ้า หม่อมราชวงศ์ ได้เข้าไปรับพระราชทานน้ำพระมหาสังข์และทรงเจิมพระราชทานแล้ว เสด็จขึ้นเวลา ๓ ทุ่มเศษ

วันที่ ๒๓ สิงหาคม เป็นวันที่ทรงผนวช เวลาบ่ายพระสังฆค้ำวาระสังคัม ๓๐ รูป ที่งให้บรรพชาและอุปสมบท มีพระเจ้าน้องยาเชอ กรมหมื่นวชิรญาณวโรรสเปนประธาน ได้มาพร้อมกันอยู่ที่พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม และพระองค์เจ้า หม่อมเจ้า หม่อมราชวงศ์ ได้มาเฝ้าพระองค์อย่างที่จะทรงผนวชที่คดหน้าพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท เสร็จแล้ว โปรดเกล้าฯ ให้ ไปทรงผนวช แล้ว

พระองค์เจ้า หม่อมเจ้า หม่อมราชวงศ์ ได้ขึ้นเสด็จกันกวดตักน้ำรดอย่างวานนี้ ออกประตูพิมานไชยศรีไปตลอดถึงที่เกยส่งนามหน้าข้างหอพระมุนีฉวีญาณ แล้วได้รับพระราชทานเงินเฟื้องเพื่อไปรยบนทาน คือพระองค์เจ้า พระองค์ละ ๕๐ บาท หม่อมเจ้าองค์ละ ๒๐ บาท หม่อมราชวงศ์ ๑๒ บาท แล้วขึ้นเกยไปรยทานแล้ว เสด็จเข้าไปสู่พระอุโบสถ ทรงจุดเทียนนมัสการพระพุทธปฏิมากรแล้ว พระเจ้าวรวงษ์เธอ พระองค์เจ้าอภัยนุที และพระบวรวงษ์เธอ พระองค์เจ้าบวรวิสุทธิทรงขุมไ้ตรเข้าไปขอพรพรพาศต่อพระเจ้าน้อยยาเธอ กรมหมื่นฉวีญาณวโรดมครั้งที่ ๑ แล้วออกมาครองผ้าเสร็จแล้ว พระเจ้าวรวงษ์เธอ พระองค์เจ้าอภัยนุทีทรงรับสรณคมน์และทศคีตต่อพระญาณวราภรณ์ พระบวรวงษ์เธอ พระองค์เจ้าบวรวิสุทธิทรงรับสรณคมน์และทศคีตต่อพระศาสนโสภณ แล้วเสด็จออกมาประทับบนเก้าอี้ข้างธัมมประตูประอุโบสถด้านขวามือ ออกเฉียงเหนือ แล้วหม่อมเจ้าคณีนุชทรงขุมไ้ตรเข้าไปขอพรพรพาศต่อพระเจ้าน้อยยาเธอ กรมหมื่นฉวีญาณวโรดมครั้งที่ ๒ แล้วออกมาครองผ้าและรับสรณคมน์และทศคีตต่อพระญาณวราภรณ์ เป็นตามเดิมแล้ว หม่อมเจ้าอิทธิเทพสรรค์ หม่อมเจ้าทินทิต ทรงขุมไ้ตรเข้าไปขอ พรพรพาศ ต่อพระเจ้าน้อยยาเธอ กรมหมื่นฉวีญาณวโรดมครั้งที่ ๓ แล้วออกมาครองผ้าแล้ว หม่อมเจ้าอิทธิเทพสรรค์ ทรงรับ สรณคมน์ และทศคีตต่อ พระญาณ วราภรณ์ หม่อมเจ้าคณีนุชทรงรับสรณคมน์และทศคีตต่อพระพิมดธรรมเป็นตามเดิม แล้วหม่อมเจ้าเสพลุมนัก และหม่อมราชวงษ์ ปู่ทรงขุมไ้ตรเข้าไปขอพรพรพาศต่อพระเจ้าน้อยยาเธอ กรมหมื่นฉวีญาณวโรดมครั้งที่ ๔ แล้วออกมาครองผ้าแล้ว หม่อมเจ้าเสพลุมนัก

ทรงรับ สรณคมน์ และทศคีต ต่อพระญาณวราภรณ์ หม่อมราชวงษ์ ปู่รับสรณคมน์และทศคีตต่อ พระพิมดธรรมเป็นตามเดิมแล้ว พระเจ้าวรวงษ์เธอ พระองค์เจ้าอภัยนุที ได้เสด็จไปทรงขอชนิดสยต่อพระเจ้าน้อยยาเธอ กรมหมื่นฉวีญาณวโรดม พระสงฆ์กระทำอุปสัมบทกรรม พระเจ้าน้อยยาเธอ กรมหมื่นฉวีญาณวโรดมทรงเป็นพระอุปัชฌาย์ พระญาณวราภรณ์เป็นพระกรรมวาจาจารย์ แล้วพระบวรวงษ์เธอ พระองค์เจ้าบวรวิสุทธิได้เสด็จเข้าไปทรงขอชนิดสยต่อไป พระสงฆ์กระทำอุปสัมบทกรรม พระเจ้าน้อยยาเธอ กรมหมื่นฉวีญาณวโรดมทรงเป็นพระอุปัชฌาย์ พระศาสนโสภณเป็นพระกรรมวาจาจารย์ แล้วหม่อมเจ้าคณีนุชเสด็จเข้าไปทรงขอชนิดสยต่อไป พระสงฆ์กระทำอุปสัมบทกรรม พระเจ้าน้อยยาเธอ กรมหมื่นฉวีญาณวโรดมทรงเป็นพระอุปัชฌาย์ พระญาณวราภรณ์ เป็นพระกรรมวาจาจารย์ แล้วพระเจ้าน้อยยาเธอ กรมหมื่นฉวีญาณวโรดม ทรงประทานอนุदान์เสร็จแล้ว พระองค์เจ้า หม่อมเจ้าพระ และหม่อมเจ้า หม่อมราชวงษ์ตามเดิม ทรงประเคนเครื่องไทยธรรมแก่พระสงฆ์นี้ให้ตบาศแล้ว รัชเสด็จพระราชดำเนินคยุ

เวลาบ่าย ๕ โมงเศษ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถม้าพระที่นั่งแต่พระบรมมหาราชวังไปประทับรถพระที่นั่งที่ประตูพระอารามด้านขวามือ เสด็จพระราชดำเนินเข้าไปในวัดประทับที่พระอุโบสถ ทรงจุดเทียนนมัสการแล้ว ทรงประเคนไตรเครื่องบริวารแก่พระองค์เจ้า หม่อมเจ้าพระ และหม่อมเจ้า หม่อมราชวงษ์ตามเดิมแล้วโปรดให้พระองค์เจ้า หม่อมเจ้าพระ และหม่อมเจ้า หม่อมราชวงษ์ตามเดิมไปรับผ้า ไ้ตรและดอกไม้ธูป

เทียนของพระบรมวงศานุวงศ์ข้าราชการฝ่ายในที่พระ
 ฉวกแก้ว พระบรมวงศานุวงศ์ข้าราชการฝ่ายหน้า
 ทรงประเคน และประเคน ผ้าไตรและ ดอกไม้ รูปเทียน
 แก่พระองค์เจ้าหม่อมเจ้าพระและหม่อมเจ้าหม่อมราช
 วงศ์ตามเนตรแก้ว พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา และ
 คาถาเศกตะถัฏฐาแล้ว ถวายอดิเรก ถวายพระ
 พรดา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงนำพระ
 เจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอัถธุการันติกส์ หม่อมเจ้า
 คณียรนุช ประทับรถพระที่นั่งพร้อมด้วยพระเจ้าที่นั่ง
 ยาเขม กรมหมื่นฉวีรญาณฉวีโรธ เสด็จไปส่งณวัด
 นวณิเวศ เป็นเสร็จการเท่านี่

พระราชทานสัญญาบัตรทหารบก

วันที่ ๑๘ สิงหาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๓

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออกณพระ
 บรมมหาราชวัง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระ
 ราชทานสัญญาบัตรทหารบกแก่ข้าราชการ คือ

ให้นายร้อยเอก หลวงหิรัญยุทธกิจ เป็นนาย
 พันตรี ในกรมทหารบก

ให้นายร้อยเอก หลวงยุทธกิจบรรหาร เป็น
 นายพันตรี ในกรมทหารบก

ให้นายร้อยตรี นายทองอยู่ เป็นนายร้อยโท
 ในกรมทหารบก

ให้นายร้อยตรี นายจง เป็นนายร้อยโท
 ในกรมทหารบก

ให้นายร้อยตรี นายกอน เป็นนายร้อยโท
 ในกรมทหารบก

พระราชทานสัญญาบัตรขุนนาง

วันที่ ๑๘ สิงหาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๓

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออกณพระ
 บรมมหาราชวัง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระ

ราชทานสัญญาบัตรขุนนางแก่ข้าราชการ คือ
 ✓ ให้หลวงสีหนครานุกิจ เป็นหลวงพิทักษ์ฤทธิรงค์
 ปลัดเมืองสิงห์บุรี ถือศักดินา ๓๐๐๐

✓ ให้ขุนพระภักดี เป็นหลวงจรรยาธิบดี
 ปลัดเมืองอ่างทอง ถือศักดินา ๓๐๐๐

ข้าราชการกราบบังคมทูลถวายบังคมทูลอุปสมบท

ในรัตนโกสินทร ศก ๑๒๓ นี้ มีข้าราชการกราบ
 ถวายบังคมทูลอุปสมบท ได้ โปรดเกล้าฯ พระราช
 ทานพระบรมราชาอนุญาตแล้ว

นายรอด มหาตเด็กเวรเดช บวชวัดราชบพิช
 วันที่ ๒๕ สิงหาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๓

ข้าวงเสด็จพระราชดำเนินประทับแรม

วังสวนกุหลาบ

ด้วยเมื่อณวันที่ ๒๕ สิงหาคม รัตนโกสินทร
 ศก ๑๒๓ เวลาเช้า ๖ โมงเศษ พระบาทสมเด็จพระเจ้า
 อยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถม้าพระที่นั่งคู่พระ
 บรมมหาราชวัง เสด็จไปประทับแรมณวังสวนกุหลาบ

ข่าวตาย

✓ พระโกษาทิศฮาค (หมัด) ดำมณอายุในกระ
 ทรวงมหาดไทย บวชเป็นภรรณโรคนภายในถึงแก่
 กรรมวันที่ ๑๘ สิงหาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๓ และ
 ได้นำศพไปฝังไว้ที่ป่าช้าแขกตำบลวัด สัมพันธวงษ์
 กรุงเทพ ฯ พระราชทานเงิน ๓๐๐ เฟื้อง ผ้าขาว ๒ พัน

✓ นายพันโท หลวงสิดปถางธรรมาวุธ (อำพัน)
 กรมยุทธนาธิการ บวชเป็นโรคนาเงินโลหิตถึงแก่
 กรรมวันที่ ๒๒ สิงหาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๓

ว่าที่นายร้อยตรีผู้ช่วย นายเดียม กรมทหารเรือ
 บวชเป็นโรคนวมถึงแก่กรรมวันที่ ๒๓ สิงหาคม
 รัตนโกสินทรศก ๑๒๓